

Sedm kamionů přivezlo do Západočeského muzea v Plzni autorskou výstavu Šangri-la, která představuje magickou cestu za bájným údolím věčného štěstí Šangri-la, ukrytým „někde v Himálaji“. Zaměřuje se na čtyři země: Nepál, Tibet, Bhútán a Indii, expozice je výjimečná v obrovské šíři záběru. **Lidé zde získají pocit, že se ocitli v Asii**, exotiku mohou díky mnoha zážitkovým instalacím vnímat všemi smysly.

Lidé se v Západočeském muzeu mohou projít atraktivní faunou i flórou, navštívit tropický prales s živými hady, gekony a želvami či zažít džungli ukrývající tygra. „Vstupte do chrámu, kláštera či hinduistického ašramu. Meditujte v buddhistické gompě a mystické svatyni s duchovní knihovnou. Polijte pro štěstí sloního boha Ganešu, odstraňovače překážek,“ láká Rudolf Švaříček z pořádající CK Livingstone, který je zároveň autorem výstavy, a přidává další možné zážitky.

Návštěvníci si budou moct roztočit obří modlitební mlýn i barevné duchovní mlýnky, prozkoumat tibetské domky s projekcí, vystoupit do lezeckého base kempu s horolezci na mačkách a cepínech nebo nasát odér nomádkého stanu z jačích chlupů. Chybět nebude ani procházka pestrou indickou tržnicí s pekařem, zubařem, zelinářem i holičem.

Sám navštívil poprvé Himálaj v roce 1990, od té doby tam pravidelně jezdí. Už čtvrt století. „Každá ta cesta je jiná, něčím zvláštní, unikátní a jedinečná. Z Himálaje se stala obrovská láska, láska na celý život. Je to něco, co je ve mně,“ přibližuje Švaříček. Co jej uchvátilo, je to, že se tu jakoby zastavil čas. „S člověkem to zamává. Myslím, že je to moc těch krásných hor, ale i úžasných domorodců. Prostředí člověka jakoby zpomalí a přesune do jiného světa,“ zamýšlí se Rudolf Švaříček, kterému je z himálajských zemí nejbližší Bhútán. „To je pro mě poslední Šangri-la, země, kde se všichni smějí. Země, která si v sobě konzervuje pohodu, klid, smích a lásku,“ líčí cestovatel.

Na výstavě jsou k vidění stovky velkoplošných fotografií z jeho putování, ale i zajímavé exponáty a dokumenty ze zemí pod magickým Himálajem, které za ty roky nashromáždil. „Všechno pochází odsud, každá věc má svůj příběh,“ říká Švaříček a zmiňuje například žebřík, který je z jedné visky pod Annapurnou. Sám jej nesl. A protože byl hodně těžký, má pro něj zvláštní hodnotu. Pochází ze stavení, jehož obyvatelé žijí v patře, jakoby na střeších, protože dole je dobytek. Lidé musí denně mnohokrát vystoupat nahoru.

Rozmístěné jsou tu i různé druhy zbraní a oblečení, obrovské nádoby či náboženské předměty, velké loutky, ale také hudební nástroje, mimo jiné i bubínky nga z lidských lebek a kostí. K vidění jsou i nosítka bohyně Kumáři, jediné živé bohyně žijící v Nepálu. Bohyně je vždy jen do doby, kdy přijde první menstruace, pak ztrácí toto privilegium a nahradí ji další mladší a krásnější. Její noha se nesmí dotknout země, je pořád nesena na nosítkách.

Výstava měla premiéru v Bratislavě v roce 2009, kde ji otvíral sám Dalajláma. Od té doby ji mohli zhléd-

Výstava Šangri-la – Hledání ztraceného ráje. Tak se jmenuje výstava v Západočeském muzeu v Plzni, jejímž autorem je Rudolf Švaříček.
Foto: 4x Martin Polívka, MAFRA

Muzeum se změnilo v mystickou svatyni

FAKTA

Šangri-la

Západočeské muzeum v Plzni

Otevřeno: úterý - neděle 10 - 18
Stupně: 100 Kč/zlevněné 70 Kč

nout lidé v Brně, Zlíně, Ostravě i Olomouci. Každá z nich byla něčím odlišná, zejména kvůli prostoru, který měla k dispozici. „Při dřívějších výstavách jsme třeba mohli uspořádat koncert na střeše kláštera, tady taková výška není. I tak je ale výstava hutná a velice intenzivní,“ ujišťuje Švaříček, který expozici neustále obohacuje o nové předměty, které přiváží z cest.

Podle Švaříčka je výstava určena všem věkovým kategoriím, lidem nabízí především prožitky. U jednotlivých exponátů nejsou popisky, informace jsou uvedeny vždy na větších tabulích v každé části výstavy. Všechny věci jsou originály, jenom zvířata jsou výtupky ze zoologických zahrad. Dokonce i vrata, dveře či okna vystavených staveb jsou dovezena z dotyčných zemí.

Šangri-la bude ke zhlédnutí v Plzni do února příštího roku, do té doby chystá bohatý doprovodný program. Mimo jiné se tu představí také indická umělkyně Papija Ghoshal, se svými obrazy malovanými menstruační krví a mužským spermatem.

Barbora Němcová

Má vlast o návratech domů s módními botaskami a novými tepláky

Při prvním pohledu na název filmu, který zítra v 17 a ve 20 hodin uvádí v plzeňské premiéře **Filmový klub v kině Beseda**, by se mohlo zdát, že se stále divácky oblíbené přímé přenosy do biografů rozrostly i o Pražské jaro. Jenže tahle Má vlast není ta naše, Smetanova, ale jde o součást již počtvrté konaného plzeňského festivalu Mediterranea. Projekt francouzského filmu **Má vlast** pak doplňuje mnohem rozmanitější pojetí toho, čím nás může kromě chutí, vůní, barev a tepla oslovit Středomoří. Je dobře, že kromě tance, hudby, přednášek, sportu, gastronomie i středomořských trhů opět dochází i na umění filmové.

Zatímco na filmy z právě ukončeného filmového festivalu v Cannes si budeme muset ještě nějakou

chvilku počkat, francouzský film **Má vlast** (2013) si v tamější loňské hlavní soutěži odbyl svoji mezinárodní premiéru. Což je samo o sobě pro debutujícího filmového režiséra Mohameda Hamidiho mimořádné ocenění. Kdo je Hamidi a jak se jeho film zrodil?

Mohamed Hamidi, narozený v Alžírě, ale žijící ve Francii, se dosud podílel na realizaci různých mediálních, rozhlasových a televizních projektů, ale také přes deset let učil na předměstí Paříže business a management, přednášel o nových médiích na Science Po Paris a pomáhal založit a nyní předsedá organizaci, která nabízí mladým lidem ze sociálně slabšího prostředí poradenství o možnostech vzdělávání a profesních nabídek. Ke svému filmovému debutu dodává: „Vycházel jsem ze

svých osobních zážitků. Když jsem začal vymýšlet příběh filmu, pamatoval jsem si o Alžírsku velmi málo. Nevkročil jsem tam od svých jedenácti let. A ten výlet v jedenácti mě rozhodně neinspiroval k návratu. Bylo to v roce 1984, můj otec právě ztratil práci u firmy Peugeot a začal stavět svůj vlastní dům - bylo tam 45°C ve stínu, žádná elektrina, televize, vodu jsme museli čerpat ze studny... Strávil jsem dva měsíce lovením ještěrek a házením kamenů. Po tomto zážitku jsem chtěl raději zůstat ve Francii, na předměstí Paříže. Po Paris a pomáhal založit a nyní předsedá organizaci, která nabízí mladým lidem ze sociálně slabšího prostředí poradenství o možnostech vzdělávání a profesních nabídek. Ke svému filmovému debutu dodává: „Vycházel jsem ze

pod jednou střešou taklé nemusel zažít. A tak se po 21 letech se svými rodiči, dvěma bratry a jednou ze sester vydal do Alžíru. Tam si začal klást zásadní otázky: „Co by se asi stalo, kdyby tady můj otec zůstal? Co kdybych se tady narodil? Jaký bych asi žil život bez školy, kina, bez ničeho?“ A na těchto základech začal stavět a točit svůj filmový příběh. Jaký je?

Farid Hadži (Tewfik Jallab) se cítí být Francouzem. Studuje práva a chce být advokátem, má francouzskou přítelkyni, se kterou plánuje společný život. Ačkoliv jeho rodiče pocházejí z Alžírska, on tam nikdy nebyl a ani se arabsky nedomluví. Zřejmě by se na tom ani nic nezměnilo, kdyby nehrozilo, že jim v původní vlasti kvůli stavbě jeho otec onemocněl a Hamidi si uvědomil, že by už s ním život

pod jednou střešou taklé nemusel zažít. A tak se po 21 letech se svými rodiči, dvěma bratry a jednou ze sester vydal do Alžíru. Tam si začal klást zásadní otázky: „Co by se asi stalo, kdyby tady můj otec zůstal? Co kdybych se tady narodil? Jaký bych asi žil život bez školy, kina, bez ničeho?“ A na těchto základech začal stavět a točit svůj filmový příběh. Jaký je?

možný tatínek vidí jediné řešení: „Jsi student práv, musíš tam jet a vyřešit to.“ Tyhle vlasnoručně postavené domy s vlastním pokojem pro každé z dětí představovaly totiž v očích emigrantů jistotu, že se v případě životní nepřízně mohou kdykoliv někam vrátit. Představitel hlavní role Tewfik Jallab zase vzpomíná, jak ho zasáhlo, když před dvěma lety hrál v divadelní hře v Maroku a po představení se vypravil do kavárny na úpatí jednoho kopce, odkud bylo jasně vidět Španělsko: „Seděl tam skupinky kluků a holek zcela nehnuté a koukali na tu zem. Zasáhlo mě jejich mlčení. V jejich očích jste mohli vidět vše - smutek, touhu, sny. Když Farid uprostřed noci nastoupí na loď, která ho má dovézt do Francie, myslím jsem na ty mladé lidi.“ V Maroku se také nakonec i točilo,

protože v Alžírsku to, co se týče produkce a shánění povolení, bylo velmi složité. Film byl natočen na marockém venkově, který je velmi podobný tomu alžírskému. Pouze červené domy se musely přebarvit žlutou a zelenou barvou. Ale jak zakončuje režisér: „Tolik na tom zase nezáleželo, protože vyprávíme příběh, který není jen typicky alžírský, ale více univerzální.“ Takový ten nadčasový příběh, kdy potomka emigrantů upozorní na vazbu s rodnou zemí otčova slova: „Stejně se tam jednoho dne budeš muset vydat, abys měl pohřben“

Možná je v souvislosti s českým názvem filmu symbolické, že se část hudby s velkým orchestrem za režisérovy účasti nahrávala v Praze. Kde domov můj? Pardon – Má vlast.

Jan Kastner

autor je filmový publicista